Thomas Aquinas: De potentia dei. Add: De malo; De spiritualibus creaturis; De anima; De unione verbi; De virtutibus. Ed: Theodericus de Susteren

Cologne: Heinrich Quentell, 7 May 1500, 1500 Seite 378

190

illata.nō eñ nocumentū illatū ꝓuocat ad iram nisi inq̄ꝫtum ꝯsideratᷣ sub rōne iniusti.sic eñ ei debetᷣ vin/dicta.quāto aūt aliqua persona est vilior vel magis obnoxia alteri .tāto iniustius est ꝙ ei nocumentum inferat.Et ideo iratus ꝯsiderās nocumentū sibi illatum magnificat in animo suo iniusticiā.et ex hoc ꝓcedit ad vindicādū indignitatē ꝑsone inferentis nocumentū.et hoc est ꝓprie indignatio.Aliud aūt vi/ciū causatᷣ ex ira in corde existēte ex parte eius qđ iratus appetit.excogitat eñ iratus diuersas vias ꝛ modos ꝑ quos se possit vindicare ꝛ ex talibꝰ cogitatōibꝰ quodāmō inflatᷣ anim⁹ eius.ſm illud Job.xv. Nū quid sapiens implebit ardore stomachū suū.ꝛ sic ex ira oritur tumor mentis. Procedit etiam ira in lo/quutionē ꝛ ꝯtra deum qui ꝑmittit iniuriā inferri. ꝛ sic ex ira causatᷣ blasphemia.et ꝯtra ꝓximuꝫ q̇ infert. et sic sunt duo grad⁹ ire qui tangūtur Math.v.q̄ꝝ vnus est cū aliq̄s prorūpat in verba inordinata sine exp̄ssione spēalis iniurie.vt qui dixerit fratri suo ra/cha.q̄ est interiectio irascentis.ꝛ sic ex ira oritᷣ clamor id est inordinata ꝛ ꝯfusa loquutio indicans motuꝫ ire Alius gradus ire est cū aliquis ꝓrumpit vsqꝫ ad verba iniuriosa.sicut cū quis dixerit fratri suo fatue ad qđ ꝑtinent ꝯtumelie.ſm aūt ꝙ ira ꝓcedit in actū sic causantᷣ rixe.in quibꝰ includūtur oīa ꝯsequētia sicut vulneratōes.homicidia.ꝛ hmōi.

Ad 1. ¶Ad ṗmū ergo dđꝫ.ꝙ tristicia ex qua oritur ira nō est solū illa tristicia que est viciū capitale. vñ nō ꝯtinetur sub aliquo capitali vicio.

Ad 2. ¶Ad secūdū di. ꝙ ira est spēale viciū.opponitur tñ diuersis virtuti/bus ſm diuersas rōnes.nā q̄ꝫtum ad ipsam inordi/natōem passionis opponitᷣ māsuetudini.q̄ꝫtum aūt ad nocumentū qđ intendit inferre opponitᷣ charita/ti.q̄ꝫtum aūt ad rōnem apparentis iusticie quā ꝯsi/derat opponitur vere iusticie.magis tñ opponitᷣ mā/suetudini que est moderatiua ire.

Ad 3. ¶Ad terciū dđm. ꝙ etiā ire ꝯtrariatᷣ aliqđ vicium qđ est inordinata re/missio ire.De quo Chris.đt super illud Math.v.q̇ irascitᷣ fratri suo vicia seminat.negligentiam nutrit. id est non solum malos sed etiam bonos inuitat ad malum.qꝛ tamen illud viciū est innominatū iracū/die nō videtur opponi aliud viciū

Materia.xiiij.de auaricia.

Et circa hāc querūtur quattuor. Prima vtrum auaricia sit vicium speciale.Secūda vtrum auari/cia sit peccatum mortale.Tercia vtrum sit viciū ca/pitale.Quarta vtrum mutuare ad vsuram sit pecca/tum mortale

Questio ē de auaricia.Et ṗmo queritᷣ vtꝝ auaricia sit viciū spe/ciale. Et videtᷣ ꝙ non .1.
oīe eñ viciū spēale hꝫ materiā spēalē.qꝛ semꝑ in moralibꝰ spēs deter/miatᷣ ſm obiecta.sꝫ aua/ricia nō hꝫ materiā spēa/lem.sed generaleꝫ.đt eñ Aug⁹.in.iij.de libe.ar.auaricia q̄ grece philargia đr nō in solo argento vel nūmis.sed in oībꝰ rebꝰ q̄ im/moderate cupiūtur intelligēda est. vbicūqꝫ oīno pl⁹ vult q̇sqꝫ q̄ꝫ satis est.g̊ auaricia nō est spēale pctm̄

¶P̄.Id qđ ꝯtinet sub se diuersa genera pctōꝝ nō est 2
spēale pctm̄.sed auaricia ꝯtinet sub se diuersa genera pctōꝝ.nā etiā sub auaricia ꝯtinetᷣ supbia.q̄ est appe/titus inordinat⁹ excellētie.đt eñ Grego. In oī via supduct⁹ est hō.ꝛ cū auaricia nō solū pecunie est.sed etiā altitudinis.cū sup̄ moduꝫ sublimitas ambitᷣ.g̊ auaricia nō est spēale pctm̄.

¶P̄.Tulli⁹ đt. ꝙ auari/ 3
cia est imoderat⁹ amor hn̄di.sed oīa q̄ ad nos ꝑtinēt habere dicimur.et ꝑtes nr̄e subē ꝛ q̄litates ꝛ q̄ꝫtita/tes et exteriora accn̄tia.vt đt phs in p̄dicamēt̄.ergo auaricia nō est spēale pctm̄.

¶P̄.Oīe pctm̄ spēale 4
hꝫ pctm̄ sibi oppositū.vt đr.ij.ethi.sed auaricia non hꝫ aliqđ pctm̄ sibi oppositū.vt pꝫ ꝑ phm̄.v. ethi.g̊ auaricia non est spēale pctm̄ .

¶P̄.Illud qđ sehꝫ ad 5
oīa genera pctōꝝ nō videtᷣ eē spēale pctm̄.sed auari/cia sehꝫ ad oīa genera pctōꝝ.đr eñ .i. ad Thi.vlti. Radix omniū maloꝝ cupiditas.ꝑ quā auaricia in/telligitur.vt Aug⁹.đt.xi.sup Gen.ad lrām.g̊ auari/cia nō est spēale pctm̄.

¶P̄.Si auaricia sit speciale 6
pctm̄ h̄ maxime erit inq̄ꝫtū auaricia est inordinatus appetit⁹ pecuniaꝝ.sed h̄ etiā mō auaricia est pctm̄ ge/nerale.qꝛ oē pctm̄ est ꝑ ꝯuersionē ad ꝯmutabile bo/nū.vt Aug⁹.đt .bona aūt tꝑalia ꝛ fere oīa ꝑ pecuniā pn̄t acq̇ri.ſm illud Eccs.x. Pecunie obediunt oīa.g̊ auaricia nullo mō est spēale pctm̄.

¶P̄.Nullū spēa 7
le pctm̄ ꝯtrariatᷣ diuersis ꝟtutibꝰ.eo ꝙ vni vnū ꝯtra/riū est.vt đr.x.metaph.sed auaricia ꝯtrariatᷣ diuersis ꝟtutibꝰ.ꝯtrariatᷣ eñ charitati.vt Aug⁹.đt sup Gen. ad lrām.ꝯtrariatᷣ etiā liberalitati ſm ꝙ cōiter đr.ꝯtra/riatᷣ etiā iusticie ſm ꝙ est spēalis ꝟtus.vt đt Chry. ex/ponēs illud Math.v. Beati q̇ esuriūt ꝛ si.iusti.iu/sticia eñ đt vlēm ꝟtutē vel ꝑticularē auaricie ꝯtra/riā.g̊ auaricia nō est spēale pctm̄.

¶P̄.Auaricie ꝓ/ 8
priū est vt retineat nō retinēda.sed spūalia sunt spe/cialiter nō retinēda.qꝛ cōicata nō minuūtᷣ sꝫ crescunt g̊ auaricia est circa spūalia bona.manifestū est aūt ꝙ est circa bona corꝑalia.g̊ vl'iter circa oīa bona. non g̊ est viciū spēale sed generale

¶Sed ꝯtra.nullū generale diuiditᷣ ꝯtra spēalia. Contra
sed auaricia diuiditᷣ ꝯtra spēalia pctā. Gregori⁹ eñ

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-356/0377
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG